

DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

TWEEDE KAMER Openbare zitting van 25 augustus 2015

Inzake SBT 108

De Heer X, advocaat met kantoor te ...

Bijgestaan door mr. Y, advocaat, met kantoor te ...

Op klachtdossier overgemaakt door:

De heer **Stafhouder van de Balie van ...**

En op vordering van:

De heer **Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten van de Nederlandstalige Ordes van het rechtsgebied Brussel**

I. PROCEDURE

Bij aangetekende zending van 25 oktober 2013, verstuurd op 28 oktober 2013 heeft de stafhouder van de balie te ... aan mr. X ter kennis gebracht dat ambtshalve een tuchtonderzoek tegen hem werd geopend voor een aantal opgesomde tenlasteleggingen. Voorafgaand aan deze brief was reeds correspondentie gevoerd tussen de stafhouder, mr. X en diens raadsman, mr. Y over bepaalde aspecten van de voorliggende problematiek.

Mr. O werd aangesteld als verslaggever in deze tuchtzaak. De verslaggever heeft mr. X en zijn raadsman op 7 februari 2014 gehoord. Van het onderhoud werd een proces-verbaal opgesteld (stuk 14) waaraan een uitgebreide nota wordt gehecht met de verklaring van mr. X (stuk 14). Daaropvolgend worden nog een aantal stukken toegestuurd door mr. Y aan de verslaggever ter aanvulling van de informatie die tijdens het verhoor werd verstrekt (stukken 15 en 16).

Op 5 augustus 2014 legt mr. O een Tuchtverslag neer. Op 26 augustus 2014 beslist de stafhouder het dossier door te verwijzen.

Op 27 augustus 2014 verzoekt de stafhouder van de orde van advocaten bij de balie te ... de Voorzitter van de Tuchtraad om mr. X te dagvaarden voor de betichtingen zoals hierna onder II weergegeven.

Op 30 oktober 2014 wordt mr. X gedagvaard om te verschijnen voor de Tuchtraad op 9 december 2014 te 14 uur.

Op deze datum werd de behandeling op verzoek van de raadsman van mr. X uitgesteld tot 27 januari 2015.

Mr. X is op deze zitting verschenen samen met zijn raadsman en heeft verzocht om een behandeling met gesloten deuren.

De stafhouder, bij monde van mr. O, werd gehoord in zijn verslag. Mr. Y werd gehoord in zijn verdediging en mr. X heeft de gelegenheid gehad te antwoorden op de vragen van de leden van de Tuchtraad.

Mr. Y legde een conclusie neer en tijdens de behandeling nog kopie van twee brieven d.d. 18 januari 2013 en 25 januari 2013 gericht aan de stafhouder van de orde van advocaten bij de balie te ...

Vervolgens werd de zaak in beraad genomen en heeft de Tuchtraad beraadslaagd met gesloten deuren, met het oog op een uitspraak die was voorzien op 24 februari 2015.

Tijdens dit beraad is de Tuchtraad beginnen twijfelen aan de volledigheid van het haar voorliggend stukkenbundel.

Uit de in extremis door mr. X nog neergelegde stukken bleek immers dat er in de periode voorafgaand aan het tuchtonderzoek correspondentie werd gevoerd tussen de stafhouder en (de raadsman van) mr. X alsmede ontbrak mogelijks informatie betreffende de reële activiteit die mr. X uitoefende binnen de vennootschap BVBA X.

Bij beslissing van 24 februari 2015 werden dan ook de debatten heropend en zulks op de zitting van 28 april 2015 om 14:00 uur.

Om medische redenen in de familiale omgeving van de raadsman van mr. X werd deze zaak op deze zitting uitgesteld tot 2 juni 2015 en vervolgens om praktische redenen nogmaals tot 30 juni 2015.

Op deze zitting verscheen mr. Z voor de stafhouder en mr. Y voor mr. X.

Bij de inberaadname waren aldus voor de verslaggever achtentwintig stukken neergelegd, voor mr. Y vier stukken waaronder de brieven van mr. Y aan de stafhouder van 18 januari 2013 en 25 januari 2013, de print-screen van de actuele website en kopie van een uittreksel uit het recente boek van stafhouder Jo Stevens "*Advocatuur – regels en deontologie*".

Na – voor zoveel als nog nodig – de partijen nogmaals te hebben gehoord werd de zaak in beraad genomen voor uitspraak op 25 augustus 2015.

De Tuchtraad heeft vervolgens opnieuw beraadslaagd met gesloten deuren.

De procedure werd overeenkomstig art. 457bis Ger. W. in het Nederlands gevoerd.

II. DE TENLASTELEGGINGEN

- 1) Inbreuk op de deontologische regel van kiesheid, waardigheid en rechtschapenheid onder meer door het drijven van handel en nijverheid, minstens door het uitoefenen van een mandaat van bestuurder in vennootschappen dat niet verenigbaar is met de beroepsuitoefening van een advocaat, zoals het mandaat van dagelijks bestuur en hoedanigheid van afgevaardigd bestuurder of zaakvoerder (art. 128 Codex 2009' art. 221 Codex 2003).
- 2) Geen onmiddellijk gevolg te hebben gegeven aan de instructie van de stafhouder inzake het neerleggen van het mandaat als zaakvoerder in de BVBA X.
- 3) Inbreuk op de algemene beginselen van waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid van het beroep van advocaat door op de website zowel de politieke activiteiten en andere activiteiten als een activiteit als advocaat te vermelden alsook hetzelfde telefoonnummer en e-mailadres.
- 4) Inbreuk op de algemene beginselen van waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid van het beroep van advocaat door het telefoonnummer en e-mailadres van de BVBA X voor zijn activiteit als advocaat te gebruiken.

I. DE BEOORDELING

1. De Toelaatbaarheid

Mr. X is bij aangetekend schrijven van 25 oktober 2013 in kennis gesteld door de stafhouder van het ambtshalve ingestelde tuchtonderzoek. Hij en zijn raadsman werden gehoord op 7 februari 2014. Op 27 augustus 2014 verzoekt de stafhouder de Voorzitter van de Tuchtraad om een vervolging in te stellen. Op 30 oktober wordt mr. X in kennis gesteld door de Voorzitter van de Tuchtraad dat hij wordt gedagvaard om te verschijnen voor de Tuchtraad op 9 december 2014, zijnde meer dan vijftien dagen na de oproeping door de Voorzitter van de Tuchtraad.

De procedure werd bovendien ingesteld binnen de wettelijke termijn. De stafhouder heeft kennis gekregen van de feiten door een brief van 6 november 2012. Hij heeft eerst een aantal inlichtingen gevraagd aan mr. X betreffende de feiten en heeft uiteindelijk middels zijn brief van 25 oktober 2013 het tuchtonderzoek formeel ingesteld binnen de verjaringstermijn van twaalf maanden te rekenen vanaf de kennisname van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om de procedure op gang te brengen overeenkomstig het Ger. W.

De oproeping vermeldt de feiten die ten laste worden gelegd.

De tuchtvervolging is dus tijdig ingesteld.

Mr. X voert een aantal bezwaren aan.

- a) De bewering van mr. X dat het **algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld** zou zijn geschonden steunt op correspondentie die gevoerd werd tussen de stafhouder en de gedaagde voordat een procedure inzake tucht werd ingesteld. Deze correspondentie had duidelijk tot doel om voorafgaand aan een mogelijk tuchtrechtelijk onderzoek informatie te bekomen over de feiten die aan de grondslag liggen van de betichting. Het verzoek om inlichting over de feiten alvorens tot een conclusie te komen inzake een mogelijke tuchtrechtelijke overtreding kan moeilijk als bezwaarlijk worden aanzien. Dat hierbij in de correspondentie wordt aangegeven dat de betrokken advocaat 'niet lijkt te weten' dat een advocaat geen commerciële activiteit mag voeren is een juist woordgebruik. De termen 'lijkt' duidt geenszins op een conclusie of een vaste overtuiging maar juist op een vrees of een bezorgdheid.

Het bezwaar kan dan ook moeilijk als ernstig worden aanzien en is zeker niet gegrond.

- b) Aangevoerd wordt dat het **gelijkheidsbeginsel zou geschonden zijn** door een niet gerechtvaardigd onderscheid tussen handel drijven in roerende goederen of diensten (boeken verkoop, seminaries organiseren, onderwijs, etc.) hetgeen toegelaten zou zijn en de handel in onroerende goederen die niet toegelaten zou zijn. Dit bezwaar moet op een fundamenteel misverstand berusten inzake wat de deontologische regel beoogt. Een activiteit die in het verlengde ligt van de juridische activiteit die de advocaat uitoefent of die een eerder culturele dan commerciële behoefte vervult is niet per se een deontologisch verboden handeling. Dit betekent echter niet dat dergelijke handelingen niet zouden kunnen gesteld worden op een manier waarop ze toch een commercieel karakter krijgen en aldus wel zou vallen onder een verbod om handel te drijven. Dit is in het bijzonder het geval wanneer deze handelingen worden gesteld door een handelsvennootschap. Wanneer de activiteiten privé worden uitgeoefend of onder de vorm van een handelsvennootschap gelden immers dezelfde principes. Indien ze commercieel van aard zijn geldt in principe een verbod maar wordt een uitzondering toegelaten voor zover het enkel een patrimoniumvennootschap betreft. Er is geen sprake van schending van een gelijkheidsbeginsel. In beide gevallen moet beoordeeld worden op welke manier de handelingen worden gesteld.

- c) De **redelijke termijn zou geschonden zijn**.

Reeds hoger werd echter aangetoond dat de desbetreffende termijn van 12 maanden die uitdrukkelijk in de wet is voorzien niet overschreden werd.

Het is dan ook moeilijk te begrijpen waarop deze stelling zou worden gesteund. Om te bepalen wat 12 maanden betekent is geen uitspraak van de Raad van State nodig.

Dat de stafhouder eerst een aantal voorafgaande inlichtingen wil bekomen om uit te maken of een tuchtonderzoek nodig is, is niet abnormaal. Dat hij hiervoor een tijd van 12 maanden krijgt volgt uit de tekst zelf van art. 474 Ger. W.

Er kan dus niet worden voorgehouden dat een redelijke termijn zou zijn geschonden.

1. De betichtingen

De eerste betichting betreft het drijven van handel en nijverheid waarbij als kwalificatie wordt toegevoegd dat dit gebeurt minstens door het uitoefenen van een mandaat van bestuurder, met name dat van een dagelijks bestuur of dat van zaakvoerder. De betichting bevat dus twee elementen: enerzijds het drijven van handel en nijverheid, anderzijds het uitoefenen van een mandaat als beheerder of zaakvoerder dat het dagelijks bestuur van de vennootschap inhoudt en om die reden niet toegelaten is. Dit laatste houdt immers in dat de rol van de betrokken persoon zich niet beperkt tot die van het bepalen van de globale strategie en beleidslijnen en het uitoefenen van toezicht op de bedrijfsvoering maar zich uitstrekt tot het zelf nemen van de vereiste commerciële beslissingen en er uitvoering aan geven.

Er moet dus eerst onderzocht worden of er handel en nijverheid werd gedreven.

In concreto betreft de activiteit die wordt bekritiseerd het kopen en verkopen van onroerende goederen, in casu appartementen, en het bouwen van onroerend goed complexen met het oog op de verkoop ervan. Dit is de activiteit die naar voor komt uit de website die door mr. X wordt gehanteerd en die door eenvoudige intoetsing van de naam 'X bereikt werd ten tijde van de tenlastelegging en het onderzoek. Deze activiteit wordt gevoerd door de BVBA X en mr. X maakt in niet mis te verstane bewoordingen duidelijk dat deze activiteit als promotor en ontwikkelaar hem zelf goed ligt en inspeelt op zijn kennis en interesse.

Opdat aan de vereiste van het drijven van handel en nijverheid wordt voldaan moet dus door mr. X een handelsonderneming worden gevoerd binnen de vennootschap X, die het voorwerp uitmaakt van het onderzoek en de bezwaren. Daden van koophandel stellen vereist in de eerste plaats dat daden opgesomd in de art. 2 en 3 van het Wetboek van Koophandel worden gesteld (zoals de herhaalde aankoop van onroerende goederen, zie Art. 2, 9° W. Kh.) én dat deze daden worden verricht met een winstoogmerk. Uit de voorliggende feiten kan worden vastgesteld dat de koop –verkoop daden van onroerend goed geen geïsoleerde transacties zijn maar een zekere regelmaat vertonen en dat ze, volgens eigen verklaring van betrokkene, worden gesteld met het doel het patrimonium te verrijken. Dat deze handelingen worden gesteld met een zekere regelmaat kan ook moeilijk worden betwist in de concrete omstandigheden. Herhaalde activiteit is eveneens een vereiste om te kunnen spreken van een handelsactiviteit en van een vennootschap die als handelaar kan aanzien worden.

Bij het voeren van bovengenoemde activiteit die normaal als het drijven van handel moet worden aanzien geldt echter de uitzondering dat dit wel toegelaten is indien dit gebeurt in een zogenaamde patrimoniumvennootschap. Een wettelijke definitie van dit type van vennootschap bestaat niet. Het is in feite de manier waarop het beheer van onroerende goederen gebeurt die bepalend is voor de vraag of het gaat over een patrimoniumvennootschap. Dit specifiek gebruik betreft het onderbrengen door natuurlijke

personen van hun privé vermogen in een vennootschap met het oog op het beheer ervan als een goed huisvader. Beheer als een goed huisvader sluit efficiëntie niet uit hetgeen verklaart waarom dikwijls wordt gekozen om hiertoe een vennootschapsvorm te gebruiken, niet in het minste omdat dit ook bepaalde fiscale voordelen kan hebben. Bij de beoordeling of aan de vereiste van een patrimoniumvennootschap zoals bedoeld door het tuchtreglement is voldaan, is de omschrijving van het doel van de vennootschap een nuttige factor. De handelingen die een loutere uitoefening van het eigendomsrecht uitmaken zijn te beschouwen als normaal vermogensbeheer en onderscheiden zich van een actief optreden dat zich o.m. manifesteert in de bedrijfseconomische methodes (cfr. K. GEENS, "De VZW in haar afbakening tegenover andere rechtsvormen" in J. Boes, 1921-1996: 75 jaar Belgisch VZW recht, Gent, Mys en Breesch, 1996, 101.). Vormen hiervan zijn o.m. de reclame, de verkoop- en distributiemethodes, de aard van het cliënteel. De beoordeling van de activiteiten dient dus te gebeuren in het licht van alle concrete omstandigheden. In de praktijk van de patrimoniumvennootschap die zich effectief richt op het beheer van het privévermogen dient de houding er een te zijn van discretie en confidentialiteit, juist om geen verwarring te scheppen bij het publiek dat deze activiteit een commerciële activiteit is die de advocaat gewoon naast zijn activiteit als advocaat uitoefent. De regel van het verbod is er juist om dergelijke schijn of werkelijkheid van cumul tussen de advocatenpraktijk en het voeren van een louter commerciële activiteit tegen te gaan. Het gaat hier dus wel degelijk om de manier waarop de activiteit wordt gevoerd en niet zozeer om de individuele juridische handeling van koop-verkoop.

De uitzondering die gemaakt wordt voor de advocaat op het principe dat geen handel en nijverheid mag worden bedreven voor zover dit gebeurt in een patrimonium vennootschap met het oog op het beheer van een privé vermogen mag geen excuus zijn om toch een normale commerciële activiteit te voeren op basis van het argument dat het patrimonium van de vennootschap bij aanvang privé was. Het is niet omdat het een vennootschap is waarvan de activa oorspronkelijk behoorden tot het privévermogen dat deze vennootschap alles kan en mag doen wat een zuiver commerciële vennootschap ook doet.

Aangevoerd wordt dat juist in de handelingen naar en met het publiek het onderscheid moet gezocht worden. Dit situeert zich dan, zoals hoger aangegeven, in de sfeer van de reclame, de distributie, de verkoop, e.d.

Door mr. X wordt aangevoerd dat hij zich niet zelf inlaat met de commerciële handelingen die worden verricht en dat hiervoor de vennootschappen V en S worden ingeschakeld. Ten bewijze hiervan worden onder meer voorgelegd een verklaring van de zaakvoerder van V NV, de heer L, dat hij het volledig project M te ... heeft begeleid en verkocht voor mr. X (stuk 15) en de rapporterings-verslagen van S N.V. betreffende de verkoop/verhuring van de panden die zij beheren in ... en ... voor rekening van mr. X. Hieruit kan redelijkerwijze worden opgemaakt dat mr. X inderdaad de verkoop/verhuring via derden organiseert zodat hij desbetreffend niet rechtsreeks in contact is met de kopers, behalve bij het ondertekenen van de aktes of overeenkomsten. Wel dient nog opgemerkt te worden dat de vennootschap X BVBA blijkbaar, volgens de balansgegevens, zelf geen eigenaar is van de onroerende goederen. X wordt dus gebruikt als een vennootschap die diensten verleent aan mr. X privé met betrekking tot het beheer van zijn privé patrimonium.

Ook dergelijke activiteit kan de activiteit zijn van een patrimonium-vennootschap. Dat de eigendom van de betrokken onroerende goederen niet wordt ingebracht in de vennootschap

gebeurt meestal om louter fiscale redenen. Het uitoefenen van mandaten die betrekking hebben op het dagelijks beheer of de effectieve bedrijfsvoering is normalerwijze voor een advocaat verboden. Dit is voor een zaakvoerder altijd het geval omdat hij als enige vertegenwoordiger van de vennootschap gemachtigd is op te treden als orgaan van deze vennootschap. Ook hiervoor bestaat de uitzondering wanneer dit mandaat wordt uitgeoefend in een patrimonium vennootschap. Wanneer mr. X dan ook zijn mandaat heeft gemeld aan de stafhouder bij brief van 12 maart 2007 (stuk 1) waarin uitdrukkelijk wordt gesproken van het mandaat van zaakvoerder in de vennootschap die toen I BVBA heette en thans BVBA X heet wordt op het stuk van het uitoefenen van een mandaat geen inbreuk gepleegd, uiteraard voor zover de patrimoniumvennootschap in de wijze van het uitvoeren van haar opdracht de grenzen respecteert zoals hoger aangegeven. In deze vennootschap mocht mr. X dus als zaakvoerder optreden omdat hij uitdrukkelijk bevestigde dat het om een patrimoniumvennootschap ging. Dit betekent dat hij ook de daden van dagelijks beheer mag stellen.

Dit alles veronderstelt dus dat de patrimoniumvennootschap BVBA X zich ook gedraagt als een patrimoniumvennootschap. Dit betekent dat zij zich ten opzichte van het publiek niet opstelt als een louter commerciële vennootschap en dat de zaakvoerder zich dus ook onthoudt van rechtstreekse betrokkenheid bij commerciële handelingen met het grote publiek.

Wat deze laatste voorwaarde betreft is het maar in 2012, wanneer de patrimoniumvennootschap X een website heeft opgezet waarin mr. X een beeld schept waarbij hij een aantal activiteiten in parallel en naast elkaar uitoefent: advocaat, politicus (schepen van de gemeente) en onroerend goed (bouw en verkoop). De onmiskenbare en nog steeds gehanteerde informatie op de website schept nog altijd een beeld waarbij de onroerend goed activiteit van mr. X als een bijzondere kwaliteit en ervaring wordt aangeprezen en gepromoot, naast zijn andere activiteit als politicus en schepen van de gemeente. Over dit laatste heeft de tuchtraad zich uiteraard niet uit te spreken, maar de publiciteit inzake de activiteiten m.b.t het onroerend goed zijn niet echt verschillend van wat een bouwpromotor doet.

De eerste betichting is derhalve bewezen in de mate en voor de duur waarbij de door de website verstrekte informatie misleidend, minstens onduidelijk is of was. Inmiddels mag echter vastgesteld worden dat een aantal inhoudelijke wijzigingen werden aangebracht die de belangrijkste elementen waartegen bezwaar gemaakt werd, zoals de promotie van twee bouwprojecten waar nog panden van te koop stonden zijn weggenomen. Wel blijft nog de vermelding dat immobiliën voor hem een professionele ‘nevenactiviteit’ uitmaakt. Voor het publiek is het niet eenvoudig om het onderscheid te maken tussen de verschillende aard van ‘nevenactiviteiten’ en nog veel minder gemakkelijk om te weten te komen dat X eigenlijk een patrimoniumvennootschap is. Volgens de doelomschrijving ervan kan dit niet worden vastgesteld. Hoewel de huidige website een onderscheid maakt tussen de advocatenpraktijk en de andere activiteiten lijkt het toch aangewezen om inzake de immobiliënpraktijk de informatie te beperken tot de interesse en specifieke belangstelling die mr. X hiervoor heeft, eerder dan dit te binden aan de vennootschap X.

Wat betreft het uitoefenen van een mandaat als zaakvoerder in een BVBA die als een patrimoniumvennootschap kan worden aanzien moet echter vastgesteld worden dat de inbreuk niet bewezen is.

Wat de tweede betichting betreft, het niet onmiddellijk gevolg geven aan het verzoek van de stafhouder tot neerlegging van het mandaat van zaakvoerder, dient te worden gesteld dat het verzoek van de stafhouder niet zomaar door de advocaat kan en mag naast zich neergelegd worden omdat hij van mening verschilt met de beweegredenen en vermeende noodzakelijkheid van de genomen maatregel. Het verzoek van de stafhouder werd aan mr. X overgemaakt op 4 januari 2013. Hiertegen werden bezwaren geformuleerd door mr. X dd. 18 januari 2013. Volgens de raadsman van mr. X werd hier niet op gereageerd door de stafhouder. Uit het dossier dat voorligt kan echter worden vastgesteld dat de onduidelijkheid die bestond over de aard van de gevoerde activiteiten en de mogelijke vermenging van deze activiteiten met de beroepsactiviteit van advocaat verantwoordde dat de nodige duidelijkheid werd gecreëerd en de maatregel erop gericht was om mogelijke verwarring te voorkomen. Eerder dan het uitstellen van het nemen van de maatregelen had mr. X maatregelen kunnen nemen om de oorzaak van het verzoek van de stafhouder, met name de mogelijke verwarring, weg te nemen. Na ontvangst van de melding van het tuchtonderzoek werd echter binnen de week gevolg gegeven aan het verzoek. Het instellen van een maatregel van tuchtonderzoek mag echter niet aanzien worden als een noodzaak om te komen tot het respecteren van het verzoek van de stafhouder. Dit zou er toe leiden dat er niets meer gebeurt op verzoek van een stafhouder tot op het ogenblik dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld. Dergelijke houding kan toch niet aanzien worden als strokende met de eerbied en het respect dat de advocaat moet hebben voor het gezag van zijn stafhouder.

Het gevolg geven aan het verzoek van de stafhouder was overigens niet moeilijk. Een wijziging van de statuten, zoals voorgesteld door de stafhouder, was eenvoudig door te voeren. Het weglaten van de punten 4, 5, 6 en 7 betrof activiteiten die louter commercieel zijn en niet deel uitmaken van een patrimoniumvennootschap zoals bedoeld door het tuchtrecht. Het is omdat de vennootschap BVBA X deze activiteiten niet uitoefent op dit ogenblik of in het verleden dat er geen inbreuk is op het tuchtrecht. Indien dit echter in de toekomst wel zou gebeuren zou de vennootschap uiteraard haar karakter van patrimoniumvennootschap niet langer kunnen waarmaken, met alle gevolgen van dien. Het gevolg geven aan het verzoek van de stafhouder had dus geen enkel negatief gevolg voor de vennootschap BVBA X rebus sic stantibus. Het is dus inderdaad bewezen dat het niet gevolg geven aan het verzoek van de stafhouder een inbreuk was.

Wat betreft de derde betichting wordt verwezen – in belangrijke mate – naar wat hoger werd gesteld onder de eerste betichting. Waar deze eerste betichting beperkt bleef tot het uitoefenen van een mandaat in een patrimoniumvennootschap en de omstandigheden waarin dit gebeurt, betreft de derde betichting hoofdzakelijk de verwarring die door mr. X op zijn website tussen zijn onderscheiden beroepsactiviteiten werd geschapen. Dat een advocaat naast zijn beroepsactiviteit als advocaat nog andere activiteiten kan en mag uitoefenen is een realiteit die niet terzijde kan of moet worden geschoven. Dat hierbij echter de nodige aandacht moet worden besteed aan het feit dat de essentiële waarden en kenmerken van het advocatenberoep daarbij steeds worden in stand gehouden is essentieel.

Om dit duidelijk te maken moet de scheiding van de functies transparant zijn. Dit is des te meer het geval wanneer de functies niet enkel twijfel zouden kunnen scheppen over het respect van de essentiële waarden maar zelfs de schijn zouden kunnen doen ontstaan dat verboden activiteiten worden uitgeoefend.

Zoals hoger uiteengezet is het voornamelijk de transparantie naar de buitenwereld die het voorwerp uitmaakt van – terechte – kritiek. Wat betreft het gebruik van een vennootschap en het uitoefenen van een mandaat werd hoger uitgelegd waarom.

Een belangrijk element daarbij is echter ook hoe de advocaat kan worden bereikt, dus het telefoonnummer en het e-mailadres dat wordt gebruikt. Zelfs de advocaat die enkel een beroepsactiviteit uitoefent als advocaat zal minstens een onderscheid maken tussen het e-mail adres dat hij gebruikt voor zijn beroepsdoeleinden en het e-mail adres dat hij gebruikt voor zijn privé-aangelegenheden. Doet hij dit niet dan is het voor de hand liggend dat dat hij geen andere beroepsactiviteit heeft dan de advocatuur. In casu is dat dus niet het geval. Wat de telefoon betreft geldt eenzelfde principe. Er is geen deontologische regel om voor elke activiteit een apart telefoonnummer te hebben. De praktijk is echter dat men dikwijls de scheiding wel maakt. Dit is des te meer aangewezen indien het niet louter een scheiding is tussen privé en beroep betreft, maar een scheiding tussen de verschillende beroepsactiviteiten. Minstens moet hier aandacht worden besteed aan het scheppen van een onderscheid in de verschillende functies. Om voor alles éénzelfde nummer en éénzelfde adres te gebruiken is op vandaag gemakkelijk te voorkomen door gebruik te maken van eenvoudige doorschakeling van oproepnummers.

Men zou toch mogen verwachten van een persoon die zich de kwaliteiten aanmeet die op de website te vinden zijn de kiesheid zou hebben om hiervoor maatregelen te nemen. Maar er moet gezegd worden dat er geen strikte deontologische regel bestaat die oplegt dat er afzonderlijke nummers of adressen worden gebruikt. Derhalve kan hoogstens worden vastgesteld dat er inderdaad een gebrek aan waardigheid en kiesheid ter zake is.

Wat de vierde betichting betreft kan enkel worden vastgesteld dat mr. X slechts één telefoonnummer en één e-mail gebruikte voor al zijn activiteiten. De vraag of dit kies is, werd hierboven beantwoord. Dat hij echter het telefoonnummer en e-mailadres van de BVBA X gebruikte voor zijn activiteit als advocaat is onjuist omdat de BVBA geen eigen nummers of adressen had.

Deze betichting is derhalve niet bewezen.

2. De sanctie

De eerste inbreuk is bewezen maar door aanpassingen die intussen zijn aangebracht werd bekomen dat deze worden vermeden naar de toekomst toe. Op het ogenblik van het tuchtonderzoek werd effectief de deontologische regel van kiesheid, waardigheid en rechtschapenheid geschonden in de mate waarin het beeld van het drijven van handel en nijverheid, anders dan door een louter patrimoniale vennootschap, werd geschapen. De betichting is echter niet bewezen voor wat betreft de uitoefening van een mandaat als zaakvoerder onder het voorbehoud dat de vennootschap wel degelijk zou hebben als patrimoniumvennootschap zou hebben gefunctioneerd.

De tweede betichting is bewezen maar werd uiteindelijk toch geremedieerd, weze het met vertraging

De derde betichting betreft een beoordelingsfout in hoofde van mr. X doordat hij bij het opzetten van een website in 2012 zijn verschillende activiteiten zonder meer naast elkaar werden gezet. Inmiddels is de activiteit als advocaat afzonderlijk behandeld. Wel wordt de immobiënp praktijk nog als een nevenpraktijk gekwalificeerd wat een inbreuk uitmaakt op de kiesheid, waardigheid en rechtschapenheid die mag verwacht worden. Ook hieraan dient derhalve te worden verholpen. In de mate waarin voor alle activiteiten eenzelfde email-adres wordt gebruikt is ook dit een inbreuk op de principes van kiesheid, waardigheid en rechtschapenheid.

De vierde betichting is niet bewezen.

Bovendien dient rekening gehouden te worden met het feit dat mr. X in het verleden nooit een veroordeling heeft opgelopen.

I. DE KOSTEN

De kosten werden berekend in de dagvaarding vermeld ten bedrage van 2 500,00 EUR provisioneel.

Enige verdere rechtvaardiging voor dit bedrag wordt echter niet teruggevonden. Dit deel van de vordering wordt dan ook aangehouden voor eventuele latere verdere behandeling op verzoek van meest gereede partij.

OM DEZE REDENEN

DE TUCHTRAAD VAN

DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED BRUSSEL

Gelet op art. 456 e.v. van het Ger. W.:

Rechtsprekende in tuchtzaken, in eerste aanleg, met gesloten deuren en op tegenspraak

Verklaart de tuchtvordering toelaatbaar;

Verklaart de tenlasteleggingen gedeeltelijk bewezen zoals uiteengezet hierboven;

Spreekt voor deze tenlasteleggingen en rekening houdend met het feit dat mr. X geen eerdere veroordeling opliep de sanctie van **berisping** uit.

Houdt de beslissing met betrekking tot de kosten aan

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 25 augustus 2015

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Frans WOUTERS, voorzitter, advocaat te Leuven,

en de assessoren

Mr. Roel NIEUWDORP, advocaat te Brussel

Mr. Jan VAN BESIEN, advocaat te Brussel

Mr. Dirk DE GREEF, advocaat te Brussel

Mr. Philip WILLEMYNS, advocaat te Leuven

Was aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak:

Mr. Ludwig EVENS, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven